

PRZEGLĄD WYBORCZY

*

Biuletyn informacyjny

5-6/2004

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego
00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Zespół w Krajowym Biurze Wyborczym
Bohdan Szcześniak
Alicja Kicińska
Marcin Lisiak
Redakcja - Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy – Marcin Lisiak

Oddano do druku – 9 grudnia 2004 r.

Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym” Krajowe Biuro Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI

Str.

* Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej	5
*Przygotowania do wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego	5
*Obwieszczenie o wynikach wyborów	10
*Wybory uzupełniające do Senatu RP	17
*Informacje i sprawozdania finansowe partii politycznych; wyjaśnienia i opinie	18
*Inne działania i wyjaśnienia	20
* Informacje prawne	22
* Wymiana doświadczeń z zagranicą	22

POSIEDZENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Państwowa Komisja Wyborcza odbyła 8 posiedzeń w dniach 4, 10, 17, 24 i 31 maja oraz 7, 15 i 29 czerwca 2004 r.

* Kontynuowane były przygotowania do wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego. W terminie określonym kalendarzem wyborczym do dnia 24 kwietnia 2004 r. Państwowa Komisja Wyborcza przyjmowała zawiadomienia zainteresowanych podmiotów o zamiarze udziału w wyborach i utworzeniu komitetów wyborczych. Po zakończeniu procedury rozpatrywania zawiadomień Komisja przyjęła zawiadomienia następujących komitetów wyborczych partii politycznych:

- Polskiej Partii Pracy,
 - Inicjatywy dla Polski,
 - Unii Polityki Realnej,
 - Platformy Obywatelskiej Rzeczypospolitej Polskiej,
 - Unii Wolności,
 - Ligi Polskich Rodzin,
 - Polskiej Partii Narodowej,
 - Prawa i Sprawiedliwości,
 - Partii Pracy Zdrowia Ekologii,
 - Demokratycznej Partii Lewicy,
 - Antyklerykalnej Partii Postępu "Racja",
 - Narodowego Odrodzenia Polski,
 - Nowej Lewicy,
 - Polskiego Stronnictwa Ludowego,
 - Samoobrony Rzeczypospolitej Polskiej,
 - Koalicyjnego Komitetu Wyborczego KPEiR-PLD,
 - Koalicyjnego Komitetu Wyborczego Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
- oraz komitetów wyborczych wyborców:
- Ogólnopolskiego Komitetu Obywatelskiego "OKO",
 - Zieloni 2004,

- Konfederacja Ruch Obrony Bezrobotnych,
- "Razem dla Przyszłości",
- Socjaldemokracji Polskiej,
- Narodowego Komitetu Wyborczego Wyborców,
- Grupa Ludzi Kreatywnych,
- Śląskiego Komitetu Wyborczego Wyborców,
- Absolwentów Grandes Ecoles AGE,
- Polska Droga,
- "Młodzi do Europy",
- "Racja Stanu",
- Krystyny Mikulanki,
- "Nowi Ludzie w Polskiej Europie".

Zgodnie z art. 57 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego komunikat o przyjęciu zawiadomień Państwowa Komisja Wyborcza podała do publicznej wiadomości w internecie oraz ogłosiła w Monitorze Polskim z dnia 14 maja 2004 r. Nr 20, poz. 365.

- * Zgodnie z ustawową właściwością Państwowa Komisja Wyborcza wydała: wytyczne dla obwodowych komisji wyborczych dotyczące zadań i trybu przygotowania i przeprowadzenia głosowania; wytyczne dla rejonowych i okręgowych komisji wyborczych dotyczące trybu i sposobu wykonywania przez nie zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania; określiła tryb przekazywania właściwym okręgowym komisjom wyborczym wyników głosowania i protokołów głosowania z obwodów utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich. Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w tych sprawach są ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 19, poz. 343 i Nr 22, poz. 389, 390 i 391.
- * Do dnia 4 maja 2004 r. okręgowe komisje wyborcze przyjmowały zgłoszenia list kandydatów na posłów i po przeprowadzeniu przewidzianych ustawowo procedur rejestrowały je bądź odmawiały rejestracji. Zarejestrowano 203 listy.

Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z art. 69 Ordynacji wyborczej dokonała w dniu 14 maja 2004 r. publicznego losowania numerów list zarejestrowanych w więcej niż jednym okręgu wyborczym i komunikat o wylosowanych numerach podała do publicznej wiadomości.

KOMUNIKAT
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 14 maja 2004 r.

o wylosowanych jednolitych numerach dla okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego komitetów wyborczych, które zarejestrowały listy okręgowe w więcej niż jednym okręgu wyborczym w wyborach zarządzonych na dzień 13 czerwca 2004 r.

1. Zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. – Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219) i art. 150 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) Państwowa Komisja Wyborcza dokonała w dniu 14 maja 2004 r. publicznego losowania jednolitych numerów dla okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego komitetów wyborczych, które zarejestrowały listy w więcej niż jednym okręgu wyborczym.

2. W wyniku losowania okręgowe listy kandydatów na posłów 19 komitetów wyborczych, które spełniły ustawowy warunek zarejestrowania list w więcej niż jednym okręgu wyborczym, otrzymały następujące jednolite numery:

- Numer 1 - Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej,
- Numer 2 - Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
- Numer 3 – Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
- Numer 4 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy,
- Numer 5 – Komitet Wyborczy Unii Polityki Realnej,
- Numer 6 – Narodowy Komitet Wyborczy Wyborców,
- Numer 7 – Komitet Wyborczy Inicjatywa dla Polski,
- Numer 8 – Komitet Wyborczy Wyborców Socjaldemokracji Polskiej,
- Numer 9 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość,
- Numer 10 – Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin,
- Numer 11 – Komitet Wyborczy Wyborców – Ogólnopolski Komitet Obywatelski „OKO”,
- Numer 12 – Komitet Wyborczy Unii Wolności,
- Numer 13 – Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego,

- Numer 14 – Koalicyjny Komitet Wyborczy KPEiR-PLD,
- Numer 15 – Komitet Wyborczy Antyklerykalnej Partii Postępu „Racja”,
- Numer 16 – Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej,
- Numer 17 – Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Ruch Obrony Bezrobotnych,
- Numer 18 – Komitet Wyborczy Wyborców Zieloni 2004,
- Numer 19 – Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski.

* Państwowa Komisja Wyborcza systematycznie udzielała wyjaśnień w sprawach stosowania przepisów prawa wyborczego.

- W kwestii wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania i dopisywania do spisów wyborców obywateli Unii Europejskiej wyjaśniła, że:

- 1) obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania, o którym mowa w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219) pod warunkiem, że został wpisany do stałego rejestru wyborców na swój wniosek, złożony do dnia 13 kwietnia 2004 r., zgodnie z art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499 z późn. zm.);
- 2) dokumentem stanowiącym podstawę dopisania obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim do spisu wyborców w dniu głosowania na podstawie art. 108 ust. 2 pkt 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego może być wyłącznie zaświadczenie o prawie do głosowania wydane przez urząd gminy w trybie art. 38 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego i §15-17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie spisu wyborców w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 62, poz. 583), według wzoru określonego w załączniku nr 7 do tegoż rozporządzenia.

- W sprawie pieczęci na kartach do głosowania w obwodach za granicą oraz udokumentowania obywatelstwa polskiego zajęła stanowisko, że przez pieczęć konsula, o której mowa w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie wzoru karty do głosowania w obwodach utworzonych za granicą, rozumie się pieczęć urzędową używaną przez urzędy konsularne a nie zaś pieczętę imienną konsula.

Uprawnione jest dopuszczenie do głosowania osoby, która w związku z upływem terminu ważności paszportu złożyła wniosek o wydanie nowego paszportu i dysponuje dokumentem wydanym przez konsulat, potwierdzającym ten fakt. W takim przypadku dopuszczenie do głosowania powinno mieć miejsce w obwodzie utworzonym przez tego konsula, u którego następuje wymiana paszportu.

- W sprawie noszenia przez członków Komisji wyborczych w dniu głosowania elementów ubioru nawiązujących do symboli organizacyjnych partii politycznych potwierdziła wcześniejsze stanowisko w tej sprawie wyrażone w związku z wyborami samorządowymi przeprowadzonymi w 2002 r., podkreślając, że podobnie jak w Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, także w Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego (art. 26 ust. 3) oraz stosowanych na jej podstawie przepisach Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu (art. 87 ust. 2) - członków komisji wyborczych obowiązuje bezwzględny zakaz prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz list kandydatów i poszczególnych kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego; zakazane jest także każde prowadzenie wszelkich form agitacji w lokalu wyborczym oraz na terenie budynku, w którym ten lokal się znajduje.

Stosownie do tych przepisów członkowie komisji wyborczych, a także mężowie zaufania nie mogą swoim strojem i zachowaniem eksponować swojej przynależności partyjnej używając m.in. elementów ubioru identyfikowanych powszechnie z konkretną partią bądź organizacją (np. krawat, opaska, itp.), gdyż stanowiłoby to formę prowadzenia zakazanej prawem agitacji. Ustawowym zadaniem obwodowej komisji wyborczej jest przeprowadzenie głosowania i ustalenie jego wyników w obwodzie oraz czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania, czego podstawowym elementem jest zgodne z prawem działanie organów i podmiotów wyborczych. W realizacji zadań komisja korzysta przede wszystkim ze środków regulaminowych, żądając zaniechania bądź usunięcia stwierdzonych elementów agitacji; w razie konieczności może także korzystać ze środków przewidzianych w art. 66 Ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

Wykonywanie zadań członka komisji wyborczej jest pełnieniem funkcji publicznej w organie wyborczym, co wiąże się, zgodnie z art. 27 ust. 4 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, z korzystaniem z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych i ponoszeniem odpowiedzialności jak funkcjonariusze publiczni.

Odnosząc się do sygnalizowanego mimo tych wyjaśnień zamiaru noszenia w dniu wyborów do Parlamentu Europejskiego krawatów biało - czerwonych przez członków komisji wyborczych, których kandydatury zgłosił pełnomocnik wyborczy KW Samoobrona RP, Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że krawaty te są powszechnie znanym znakiem identyfikującym, świadczącym o przynależności do partii Samoobrona RP. Potwierdzenie

niem tego faktu jest ich noszenie przez liderów, działaczy i innych członków partii w czasie Konwencji Wyborczej, uroczystości oraz oficjalnych wystąpień.

W odbiorze społecznym demonstrowanie przynależności partyjnej przez członków komisji wyborczych jest w sposób jednoznaczny traktowane jako forma agitacji wyborczej, zaś ustawowy zakaz prowadzenia takiej agitacji w lokalu wyborczym w dniu głosowania jest jasny i ma charakter kategoriyczny (art. 87 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu RP i do Senatu RP w związku z art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego). Naruszenie tego zakazu może spowodować odpowiedzialność karną na podstawie art. 146 pkt 4 lub art. 151 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego.

- * **W dniu 15 czerwca 2004 r.** zgodnie z art. 128 i 131 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła protokolarnie na podstawie protokołów przekazanych przez wszystkie okręgowe komisje wyborcze wyniki głosowania i wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 13 czerwca 2004 r., dokonała ogólnego podziału mandatów pomiędzy komitety wyborcze i ustaliła liczbę mandatów przypadających poszczególnym listom okręgowym. Następnie, stosownie do art. 132 Ordynacji wyborczej sporządziła na podstawie tych ustaleń "Obwieszczenie o wynikach wyborów".

OBWIESZCZENIE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 15 czerwca 2004 r.
o wynikach wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego
przeprowadzonych w dniu 13 czerwca 2004 r.
(Dz. U. Nr 137, poz. 1460)
(wyciąg)

Na podstawie art. 132 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219), zwanej dalej „ustawą”, Państwowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości publicznej wyniki wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 13 czerwca 2004 r.

A. ZBIORCZE WYNIKI GŁOSOWANIA W SKALI KRAJU

I. Wybory przeprowadziły: Państwowa Komisja Wyborcza, 13 okręgowych komisji wyborczych, 39 rejonowych komisji wyborczych i 25 092 obwodowe komisje wyborcze. W skład obwodowych komisji wyborczych powołano 248 762 wyborców.

Wybierano 54 posłów spośród 1 887 kandydatów zgłoszonych na 203 okręgowych listach kandydatów przez 21 komitetów wyborczych.

II. Na podstawie protokołów wyników głosowania, otrzymanych od wszystkich okręgowych komisji wyborczych, Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące zbiorcze wyniki głosowania.

1. Liczba wyborców uprawnionych do głosowania wyniosła	29 986 109.
2. Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania wyniosła	6 265 062.
3. Liczba kart nieważnych wyniosła	3 145.
4. Liczba kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu) wyniosła	6 258 550,
czyli frekwencja wyborcza wyniosła	20.87%.
5. Liczba głosów nieważnych wyniosła	167 019,
co stanowi 2.67% ogólnej liczby głosów.	
6. Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe wyniosła	6 091 531,
co stanowi 97.33% ogólnej liczby głosów.	

III. Na listy okręgowe poszczególnych komitetów wyborczych oddano łącznie następującą liczbę głosów ważnych:

- 1) na listy nr 1, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej, oddano łącznie 1 467 775 głosów, to jest 24.10% głosów ważnych w skali kraju,
- 2) na listy nr 2, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy, oddano łącznie 32 807 głosów, to jest 0.54% głosów ważnych w skali kraju,
- 3) na listy nr 3, które zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, oddano łącznie 656 782 głosy, to jest 10.78% głosów ważnych w skali kraju,
- 4) na listy nr 4, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, oddano łącznie 569 311 głosów, to jest 9.35% głosów ważnych w skali kraju,
- 5) na listy nr 5, które zarejestrował Komitet Wyborczy Unii Polityki Realnej, oddano łącznie 113 675 głosów, to jest 1.87% głosów ważnych w skali kraju,
- 6) na listy nr 6, które zarejestrował Narodowy Komitet Wyborczy Wyborców, oddano łącznie 94 867 głosów, to jest 1.56% głosów ważnych w skali kraju,
- 7) na listy nr 7, które zarejestrował Komitet Wyborczy Inicjatywa dla Polski, oddano łącznie 88 565 głosów, to jest 1.45% głosów ważnych w skali kraju,
- 8) na listy nr 8, które zarejestrował Komitet Wyborczy Wyborców Socjaldemokracji Polskiej, oddano łącznie 324 707 głosów, to jest 5.33% głosów ważnych w skali kraju,
- 9) na listy nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, oddano łącznie 771 858 głosów, to jest 12.67% głosów ważnych w skali kraju,
- 10) na listy nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, oddano łącznie 969 689 głosów, to jest 15.92% głosów ważnych w skali kraju,
- 11) na listy nr 11, które zarejestrował Komitet Wyborczy Wyborców - Ogólnopolski Komitet Obywatelski "OKO", oddano łącznie 35 180 głosów, to jest 0.58% głosów

ważnych w skali kraju,

- 12) na listy nr 12, które zarejestrował Komitet Wyborczy Unii Wolności, oddano łącznie 446 549 głosów, to jest 7.33% głosów ważnych w skali kraju,
- 13) na listy nr 13, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, oddano łącznie 386 340 głosów, to jest 6.34% głosów ważnych w skali kraju,
- 14) na listy nr 14, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy KPEiR-PLD, oddano łącznie 48 667 głosów, to jest 0.80% głosów ważnych w skali kraju,
- 15) na listy nr 15, które zarejestrował Komitet Wyborczy Antyklerykalnej Partii Postępu "Racja", oddano łącznie 18 068 głosów, to jest 0.30% głosów ważnych w skali kraju,
- 16) na listy nr 16, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej, oddano łącznie 2 510 głosów, to jest 0.04% głosów ważnych w skali kraju,
- 17) na listy nr 17, które zarejestrował Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Ruch Obrony Bezrobotnych, oddano łącznie 36 937 głosów, to jest 0.61% głosów ważnych w skali kraju,
- 18) na listy nr 18, które zarejestrował Komitet Wyborczy Wyborców Zieloni 2004, oddano łącznie 16 288 głosów, to jest 0.27% głosów ważnych w skali kraju,
- 19) na listy nr 19, które zarejestrował Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski, oddano łącznie 2 546 głosów, to jest 0.04% głosów ważnych w skali kraju,
- 20) na listę nr 20, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Wyborców "Razem dla Przyszłości" w okręgu wyborczym nr 4 oddano łącznie 2 897 głosów, to jest 0.05% głosów ważnych w skali kraju,
- 21) na listę nr 20, którą zarejestrował Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy w okręgu wyborczym nr 13 oddano łącznie 5 513 głosów, to jest 0.09% głosów ważnych w skali kraju.

B. OGÓLNY PODZIAŁ MANDATÓW

- I. Uprawnione do uczestniczenia w podziale mandatów były, zgodnie z art. 125 ust. 2 ustawy, następujące komitety wyborcze, na których listy okręgowe oddano co najmniej 5% głosów ważnych w skali kraju:
 - 1) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 3) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy,
 - 4) Komitet Wyborczy Wyborców Socjaldemokracji Polskiej,
 - 5) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość,
 - 6) Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin,
 - 7) Komitet Wyborczy Unii Wolności,
 - 8) Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego.
- II. Uprawnienia do uczestniczenia w podziale mandatów nie uzyskały następujące komitety wyborcze, albowiem ich listy okręgowe nie spełniły warunku określonego w art. 125

ust. 2 ustawy:

- 1) Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy,
 - 2) Komitet Wyborczy Unii Polityki Realnej,
 - 3) Narodowy Komitet Wyborczy Wyborców,
 - 4) Komitet Wyborczy Inicjatywa dla Polski,
 - 5) Komitet Wyborczy Wyborców - Ogólnopolski Komitet Obywatelski "OKO",
 - 6) Koalicyjny Komitet Wyborczy KPEiR-PLD,
 - 7) Komitet Wyborczy Antyklerykalnej Partii Postępu "Racja",
 - 8) Komitet Wyborczy Polskiej Partii Narodowej,
 - 9) Komitet Wyborczy Wyborców Konfederacja Ruch Obrony Bezrobotnych,
 - 10) Komitet Wyborczy Wyborców Zieloni 2004,
 - 11) Komitet Wyborczy Narodowego Odrodzenia Polski,
 - 12) Komitet Wyborczy Wyborców "Razem dla Przyszłości",
 - 13) Komitet Wyborczy Demokratycznej Partii Lewicy.
- III. Państwowa Komisja Wyborcza w trybie art. 127 ustawy dokonała podziału mandatów pomiędzy uprawnione komitety wyborcze.
Poszczególnym uprawnionym komitetom wyborczym przypadły następujące liczby mandatów:
- 1) Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej, który zarejestrował listy nr 1 — 15 mandatów,
 - 2) Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, który zarejestrował listy nr 3 — 6 mandatów,
 - 3) Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej - Unia Pracy, który zarejestrował listy nr 4 — 5 mandatów,
 - 4) Komitet Wyborczy Wyborców Socjaldemokracji Polskiej, który zarejestrował listy nr 8 — 3 mandaty,
 - 5) Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość, który zarejestrował listy nr 9 — 7 mandatów,
 - 6) Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin, który zarejestrował listy nr 10 — 10 mandatów,
 - 7) Komitet Wyborczy Unii Wolności, który zarejestrował listy nr 12 — 4 mandaty,
 - 8) Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego, który zarejestrował listy nr 13 — 4 mandaty.
- (...)

D. WYNIKI WYBORÓW POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, iż na posłów do Parlamentu Europejskiego zostali wybrani :

Z list nr 1, które zarejestrował Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej

- 1) BUZEK Jerzy, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 2) CHMIELEWSKI Zdzisław Kazimierz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 13,
- 3) HANDZLIK Małgorzata Maria, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 11,
- 4) JAŁOWIECKI Stanisław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 5) KACZMAREK Filip Andrzej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 6) KLICH Bogdan Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 7) KUDRYCKA Barbara, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 3,
- 8) LEWANDOWSKI Janusz Antoni, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 1,
- 9) OLBRYCHT Jan Marian, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 10) PISKORSKI Paweł Bartłomiej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
- 11) PROTASIEWICZ Jacek, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 12) SARYUSZ-WOLSKI Jacek Emil, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 6,
- 13) SONIK Bogusław Andrzej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 14) ZALESKI Zbigniew, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 8,
- 15) ZWIEFKA Tadeusz Antoni, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 2.

Z list nr 3, które zarejestrował Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej

- 1) CZARNECKI Marek, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 5,
- 2) CZARNECKI Ryszard, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 3) GOLIK Bogdan, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 6,
- 4) KUC Wiesław Stefan, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 8,
- 5) MASIEL Jan Tadeusz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 6) RUTOWICZ Leopold Józef, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10.

Z list nr 4, które zarejestrował Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej

- Unia Pracy

- 1) GERINGER DE OEDENBERG Lidia, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 12,
- 2) GIEREK Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 3) LIBERADZKI Bogusław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 13,
- 4) SIWIEC Marek Maciej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 5) SZEJNA Andrzej Jan, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10.

Z list nr 8, które zarejestrował Komitet Wyborczy Wyborców Socjaldemokracji Polskiej

- 1) GRABOWSKA Genowefa, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 11,
- 2) PINIOR Józef, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 3) ROSATI Dariusz Kajetan, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4.

Z list nr 9, które zarejestrował Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

- 1) BIELAN Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 2) FOTYGA Anna Elżbieta, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 1,
- 3) JANOWSKI Mieczysław Edmund, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 9,
- 4) KAMIŃSKI Michał Tomasz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
- 5) LIBICKI Marcin, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 6) ROSZKOWSKI Wojciech, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 7) SZYMAŃSKI Konrad, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12.

Z list nr 10, które zarejestrował Komitet Wyborczy Liga Polskich Rodzin

- 1) ADWENT Filip, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 9,
- 2) CHRUSZCZ Sylwester, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 12,
- 3) GIERTYCH Maciej Marian, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 11,
- 4) GRABOWSKI Dariusz Maciej, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 5,
- 5) KRUPA Urszula, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 6,
- 6) PEK Bogdan, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,

- 7) PIOTROWSKI Mirosław Mariusz, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 8,
- 8) ROGALSKI Bogusław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 3,
- 9) TOMCZAK Witold, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 10) WIERZEJSKI Wojciech, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4.

Z list nr 12, które zarejestrował Komitet Wyborczy Unii Wolności

- 1) GEREMEK Bronisław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 4,
- 2) KUŁAKOWSKI Jan Jerzy, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 7,
- 3) ONYSZKIEWICZ Janusz Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 4) STANISZEWSKA Grażyna Ewa, zgłoszona w okręgu wyborczym nr 11.

Z list nr 13, które zarejestrował Komitet Wyborczy Polskiego Stronnictwa Ludowego

- 1) KUŹMIUK Zbigniew Krzysztof, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 5,
- 2) PODKAŃSKI Zdzisław Zbigniew, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 8,
- 3) SIEKIERSKI Czesław Adam, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 10,
- 4) WOJCIECHOWSKI Janusz Czesław, zgłoszony w okręgu wyborczym nr 6.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej

(-) Ferdynand Rymarz

Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej

(-) Jan Kacprzak

(-) Stanisław Kosmal

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej

(-) Stefan Jaworski

(-) Andrzej Kisielewicz

(-) Andrzej Mączyński

(-) Włodzimierz Ryms

(-) Stanisław Zabłocki

(-) Tadeusz Żyznowski

Pełny tekst obwieszczenia jest ogłoszony w Dzienniku Ustaw z dnia 16 czerwca 2004 r. Nr 137, poz. 1460. Obszerne wyciągi z protokołów wyników głosowania i wyborów sporządzonych przez Państwową Komisję Wyborczą zostały zamieszczone w numerze specjalnym "Przeglądu Wyborczego" poświęconym w całości problematyce wyborów do Parlamentu Europejskiego.

W dniu 15 czerwca 2004 r. w godzinach popołudniowych Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego wręczyła wybranym posłom zaświadczenia o wyborze oraz przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałkowi Sejmu sprawozdanie z wyborów.

Sprawozdanie zostało zamieszczone w numerze specjalnym "Przeglądu Wyborczego".

- * **Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 4 maja 2004 r.** zarządził na dzień 11 lipca 2004 r. wybory uzupełniające do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w województwie dolnośląskim w okręgu wyborczym nr 1 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Legnicy.

Państwowa Komisja Wyborcza, zgodnie z ustawową właściwością, podała do publicznej wiadomości na obszarze tego okręgu obwieszczenie o wyborach, upowszechniła informację o przepisach i procedurach dotyczących wyborów, powołała Okręgową Komisję Wyborczą, rozpatrzyła zawiadomienia o utworzeniu komitetów wyborczych. Komunikat o przyjęciu zawiadomień został ogłoszony w Monitorze Polskim z dnia 15 czerwca 2004 r. Nr 26, poz. 451.

- * Odpowiadając na zgłaszane pytania dotyczące obliczania dotacji podmiotowej z budżetu państwa za mandat senatora uzyskany w wyborach uzupełniających wyjaśniła:

(...) Zgodnie z art. 218 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu w wyborach uzupełniających do Senatu wysokość dotacji oblicza się w ten sposób, że ogólną kwotę dotacji przypadającą na wszystkie komitety wyborcze w ostatnio przeprowadzonych wyborach do Sejmu i do Senatu dzieli się przez 560 i mnoży przez wskaźnik przeciętnego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wskaźnik ten oblicza Główny Urząd Statystyczny za okres od miesiąca, w którym przeprowadzono wybory do Sejmu i Senatu, do miesiąca w którym odbyły się wybory uzupełniające.

W wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP przeprowadzonych w 2001 r. ogólna kwota dotacji podmiotowej wypłaconej z budżetu państwa za wszystkie mandaty wynosiła 42 783 271,43 zł, co w przeliczeniu na 1 mandat daje kwotę 76 398,70 zł.

Zgodnie z art. 218 ust. 1 Ordynacji wyborczej przy ustalaniu wysokości dotacji uwzględnia się zasady określone w art. 128 ustawy, a w szczególności w ust. 4, stanowiący, iż dotacja

przysługuje wyłącznie do wysokości wydatków uwidocznionej w sprawozdaniu wyborczym.

- * **Państwowa Komisja Wyborcza wykonywała zadania przewidziane w ustawie o partiach politycznych i ustawach wyborczych związane z gospodarką finansową partii i podmiotów wyborczych oraz udzielała w tych sprawach wyjaśnień i opinii.**

Zgodnie z art. 28 ust. 1 lub 2 ustawy o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.) partie polityczne i koalicje wyborcze, których komitety wyborcze uzyskały w wyborach do Sejmu odpowiednio co najmniej 3% i 6% ważnych głosów, mają prawo do otrzymywania przez okres kadencji Sejmu subwencji z budżetu państwa na działalność statutową. O otrzymanej subwencji i wydatkach z niej poniesionych składają one w każdym roku informacje Państwowej Komisji Wyborczej, które wraz z opiniami i raportami biegłych rewidentów Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Monitorze Polskim (art. 34 ust. 2 i 5 ustawy). Obowiązek złożenia takiej informacji za 2003 r. miało 10 partii, które w wyborach do Sejmu przeprowadzonych w dniu 23 września 2001 r. spełniły warunek uzyskania 3 i 6% ważnych głosów. Natomiast prawo do otrzymania subwencji za 2003 r. przysługiwało 7 partiom: Unii Wolności, Krajowej Partii Emerytów i Rencistów, Lidze Polskich Rodzin, Partii Ludowo - Demokratycznej, Sojuszowi Lewicy Demokratycznej, Samoobronie Rzeczypospolitej Polskiej, Prawu i Sprawiedliwości. 3 partie: Stronnictwo Demokratyczne, Polskie Stronnictwo Ludowe i Unia Pracy prawo do subwencji za 2003 r. utraciły; ich informacje dotyczą wydatków IV raty subwencji za 2002 r. wypłaconej im w 2003 r.

Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej i informacje finansowe partii politycznych o subwencji za rok 2003 ogłoszono w Monitorze Polskim z dnia 14 czerwca 2004 r. Nr 25, poz. 430.

- * Zgodnie z art. 35 ust. 1 i 3 ustawy, partie polityczne tworzą stały Fundusz Wyborczy w celu finansowania swego udziału w wyborach i referendach ogólnokrajowych, a o utworzeniu i likwidacji Funduszu Wyborczego są obowiązane zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą. Ponadto, zgodnie z art. 38 ust. 1 każda partia składa Państwowej Komisji Wyborczej w każdym roku sprawozdanie finansowe o źródłach i warunkach pozyskania środków oraz wydatkach poniesionych z Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdania te wraz z opiniami i raportami biegłych rewidentów Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Monitorze Polskim (art. 38 ust. 1 i 4 ustawy).

Do złożenia sprawozdania za 2003 r. obowiązanych było 87 partii politycznych; złożyło je 60 partii, w tym 19 partii wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta z badania w zakresie środków i wydatków Funduszu Wyborczego.

Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie sprawozdań został ogłoszony w Monitorze Polskim z dnia 14 czerwca 2004 r. Nr 25, poz. 430.

- * Państwowa Komisja Wyborcza, w związku ze stwierdzonymi przy badaniu sprawozdań finansowych partii politycznych przypadkami przekazywania składek członkowskich i przyjmowania darowizn na rzecz partii za pośrednictwem urzędów i instytucji, zajęła stanowisko, że wpłaty na rzecz partii politycznej, dokonywane przez osoby fizyczne z tytułu składek członkowskich lub darowizn, mogą być dokonywane albo na rachunek bankowy partii, albo – w przypadku, gdy jednorazowa kwota nie przekracza minimalnego wynagrodzenia za pracę – również do kasy partii (art. 26a ustawy o partiach politycznych). Dokonywanie wpłat na działalność partii politycznej przez osoby pełniące funkcje lub zajmujące stanowiska publiczne, bądź zatrudnione w urzędach i instytucjach publicznych – poprzez konto urzędu (instytucji) jest niedopuszczalne. Czynności związane z realizacją stałego zlecenia potrącania z diet lub poborów określonej kwoty wiążą się bowiem z obciążeniem tą pracą pracownika urzędu lub instytucji publicznej, a koszt przelewu ponoszony jest przez ten urząd lub instytucję.

Powyższe stanowisko Państwowa Komisja Wyborcza podała do publicznej wiadomości w internecie oraz przekazała na piśmie partiom politycznym oraz urzędom i instytucjom, w tym instytucjom sprawującym nadzór i kontrolę wydatków ze źródeł publicznych: Kancelariom Sejmu, Senatu, Prezesa Rady Ministrów, Najwyższej Izbie Kontroli, marszałkom województw i regionalnym izbom obrachunkowym.

- * Odpowiadając na pytanie dotyczące umów zawieranych przez partie polityczne na zakup towarów i usług, Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, iż skoro przepisy Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego nie wprowadzają ograniczeń w tym zakresie tylko do krajowych kontrahentów, oznacza to, że zakupy materiałów i zamówienia na usługi mogą być zlecane podmiotom mającym siedzibę poza granicami Polski. Dowody dotyczące wydatków, tj. umowy, faktury i rachunki powinny być wystawione na komitet wyborczy i muszą być zatwierdzone przez osobę odpowiadającą za gospodarkę finansową. Z treści tych dowodów powinno wynikać, że wydatki (koszty) są ponoszone na cele wyborcze.

Jeżeli wartość zakupu podana jest w walucie obcej, wówczas w nocie załączonej do faktury lub na odwrocie faktury kwota powinna być przeliczona na PLN wg tabeli kursów walut NBP, obowiązujących w dacie wystawienia faktury.

- * W sprawie finansowania wydatków ponoszonych przez partie polityczne Komisja wyjaśniła, co następuje.

(...)Kontrola finansowania partii politycznych jest wykonywana przez Państwową Komisję Wyborczą w zakresie ustalonym przepisami ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. W szczególności, kontroli podlegają źródła finansowania partii politycznych oraz wydatki pod względem przeznaczenia środków na cele określone w ustawie. Zasada jawności finansowania partii politycznych wymaga corocznego składania przez partie polityczne sprawozdań o źródłach ich finansowania w poprzednim roku kalendarzowym oraz informacji o otrzymanej subwencji oraz o wydatkach poniesionych z subwencji.

Środki finansowe z budżetu państwa przekazywane partiom politycznym w formie dotacji podmiotowej oraz subwencji są tak samo jak i inne dochody partii rozliczane w rocznych sprawozdaniach. Majątek partii politycznej może być przeznaczony tylko na cele statutowe lub charytatywne, a środki z budżetu państwa przekazywane jako subwencja mogą być przeznaczone wyłącznie na działalność statutową. Do kompetencji Państwowej Komisji Wyborczej w ramach badania sprawozdań i informacji finansowych należy m.in. ocena, czy wydatkowanie środków w okresie sprawozdawczym było zgodne z przepisami ustawy. Odnośnie do kwestii czy do wydatków partii politycznych finansowanych z subwencji i dotacji z budżetu państwa należy stosować przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177) Komisja podzieliła stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 26.04.2004 r. (Nr UM/3281/04), że przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nie mają zastosowania przy wydatkowaniu przez partię polityczną środków pochodzących z budżetu państwa na realizację zadań wyborczych. Powołanie się w uzasadnieniu powyższej decyzji na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 marca 2000 r. (sygn. Pp 1/99), zgodnie z którym ograniczenia w korzystaniu z wolności tworzenia i działania partii politycznych mogą wynikać jedynie wprost z postanowień Konstytucji, daje podstawę do stwierdzenia uogólniającego o niestosowaniu procedur dotyczących zamówień publicznych w odniesieniu do partii politycznych.

* Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 24 maja 2004 r. określiła wzory urzędowych formularzy protokołów stosowanych w referendum lokalnym:

- wyników głosowania w obwodzie,
- zbiorczych wyników głosowania na obszarze powiatu,
- wyniku referendum.

Uchwała jest ogłoszona w Monitorze Polskim z dnia 7 czerwca 2004 r. Nr 24, poz. 418.

Natomiast uchwałą z dnia 31 maja 2004 r. Komisja dokonała zmiany uchwały z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej wzorów kart do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Uchwała jest ogłoszona w Monitorze Polskim z dnia 15 czerwca 2004 r. Nr 26, poz. 449.

- * Odpowiadając na pytanie w sprawie terminu na wniesienie protestu w referendum lokalnym, Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że termin 7 dni na wniesienie protestu przewidziany w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 ze zm.) jest zachowany, gdy w tym dniu protest zostanie oddany w urzędzie pocztowym lub złożony w sądzie.

Zgodnie z powołanym art. 66 ust. 1, protest może być wniesiony w terminie 7 dni od dnia podania wyników referendum do wiadomości publicznej w wojewódzkim dzienniku urzędowym, a stosownie do art. 66 ust. 2 tej ustawy, do wnoszenia protestów mają zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547), w tym art. 60 ust. 1 stanowiący – że Sąd Okręgowy rozpoznaje protest stosując odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego. Ten przepis pozwala na stosowanie art. 165 § 2 Kpc w odniesieniu do protestów referendalnych, tym bardziej że w art. 205 ust. 1 Ordynacji wyborczej jest mowa o skargach i odwołaniach, zaś protest jest odrębnym środkiem odwoławczym.

Państwowa Komisja Wyborcza wyrażając powyższą opinię podkreśla jednocześnie, że interpretacja powyższych przepisów należy do sądów jako organów rozpatrujących protesty i rozstrzygających w sprawach zachowania terminów czynności procesowych.

- * Odnosząc się do pytania - czy istniejąca i działająca w praktyce nieformalna struktura organizacji mniejszości narodowych jest uprawniona do utworzenia komitetu wyborczego wyborców korzystającego ze zwolnienia z 5% progu wyborczego - Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniła, iż zwolnienie list okręgowych komitetu wyborczego z warunku, o którym mowa w art. 133 ust. 1 Ordynacji wyborczej, polegające na uwzględnieniu w podziale mandatów okręgowych list kandydatów na posłów tych komitetów wyborczych, których listy uzyskały nie mniej niż 5% głosów ważnych w skali kraju, przysługuje komitetowi wyborczemu wyborców utworzonemu przez wyborców będących członkami zarejestrowanej organizacji mniejszości narodowej. Wskazuje na to zdanie drugie art. 134 ust. 1 Ordynacji wyborczej ustalające obowiązek dołączenia do oświadczenia komitetu wyborczego w tej sprawie dokumentu właściwego organu statutowego organizacji mniejszości narodowej potwierdzającego, że komitet wyborczy wyborców został utworzony przez wyborców będących członkami tej organizacji.

W świetle powyższego Państwowa Komisja Wyborcza wyraża opinię, iż art. 134 ust. 1 nie ma zastosowania do komitetu wyborczego wyborców utworzonego przez osoby będące członkami więcej niż jednej zarejestrowanej organizacji tej samej mniejszości narodowej (tworzące nieformalną koalicję wyborców – członków różnych organizacji), a tym bardziej do komitetu wyborczego utworzonego przez osoby będące członkami zarejestrowanych organizacji różnych mniejszości narodowych.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 Ordynacji wyborczej koalicyjne komitety wyborcze mogą być tworzone wyłącznie przez partie polityczne w celu wspólnego zgłaszania kandydatów.

W wyborach do Sejmu i Senatu mogą uczestniczyć partie polityczne oraz wyborcy tworzący w tym celu komitety wyborcze. Organizacje społeczne nie są uprawnione do tworzenia komitetów wyborczych.

INFORMACJE PRAWNE

- * W Dzienniku Ustaw Nr 102, poz. 1055 z dnia 1 maja 2004 r. jest ogłoszona ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. zmieniająca Ordynację wyborczą do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz ustawy: Prawo o stowarzyszeniach, o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa, o referendum lokalnym, o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza, prezydenta miasta. Zmienione przepisy, oprócz ustaw: Prawo o stowarzyszeniach i o referendum lokalnym, mają zastosowanie do następnej kadencji organów samorządu terytorialnego.

WYMIANA DOŚWIADCZEŃ Z ZAGRANICĄ

- * Wybory do Parlamentu Europejskiego w dniu 13 czerwca 2004 r. obserwowali przedstawiciele Centralnej Komisji Wyborczej Ukrainy oraz Przewodniczący Komisji Wyborczej przy Parlamencie Zjednoczonego Królestwa (Wielkiej Brytanii). Obserwowali oni głosowanie i pracę obwodowych komisji wyborczych w okręgu nr 4, spotkali się z Komisarzem Wyborczym i dyrektorem Delegatury Krajowego Bura Wyborczego w Warszawie.